

Andrej Babiš, předseda vlády ČR
Karel Havlíček, místopředseda vlády
a ministr průmyslu a obchodu

Otevřený dopis: pomozte lidem v energetické chudobě zákonem

V Praze dne 16. října 2026

Vážený pane předsedo vlády,
Vážený pane ministře,

obracíme se na Vás v souvislosti s aktuální novelou zákona o hospodaření energií a dovoluujeme si Vás požádat o **doplnění novely o povinnost státu pomáhat lidem v energetické chudobě**, zejména skrze financování energetických renovací jejich bydlení.

Podle nejnovějších dat (za rok 2025) splnilo **kritéria energetické chudoby 1 140 000 obyvatel a obyvatele** České republiky, zejména nájemníků a nájemnic s nízkými příjmy, jež žijí ve starých nezateplených bytových domech. Rostoucí ceny plynu a ropy mohou do energetické chudoby uvrhnout další domácnosti.

[Takových domácností bylo v Česku v roce 2025 celkem 600 000.](#) V energetické chudobě se nacházelo **33 % domácností samoživitelů, 40 % nízkopříjmových rodin s dětmi a 24 % domácností osamělých starobních důchodců a důchodkyň**. Z lidí žijících v pronajímaném bytě spadá do energetické chudoby každý čtvrtý. To například znamená, že **děti ze zasažených rodin žijí v nevyhovující podmínkách a rodiče kvůli vysokým fakturám za energie nemají dost peněz na zajištění jiných potřeb svých dětí**. Tyto rodiny či osamělé důchodkyně a důchodci často žijí v nájmu ve starých nezateplených bytových domech. **Výrazně je tedy ohrožuje růst ceny zemního plynu na jedné straně a nedostatek peněz, které stát vyčlenil na energetické renovace na straně druhé.**

Proto Vás žádáme, abyste to aktuální novely zákona o hospodaření energií doplnili dlouhodobý závazek státu těmto zranitelným domácnostem pomoci se snížením výdajů za energie. Hlavním opatřením by měla být finanční podpora a technická asistence domácnostem, tedy zejména:

- zaměření dotačních programů na renovace obytných budov s nejhoršími energetickými vlastnostmi užívaných domácnostmi v energetické chudobě

- bezplatné poskytování poradenství a technické pomoci při přípravě renovací, včetně zpracování renovačního pasu
- podpora instalace bezemisních zdrojů a zařízení využívajících energii z obnovitelných zdrojů
- pravidelné vyhodnocování úspěšnosti uvedených nástrojů ke snižování energetické chudoby

Aktuální programy pro pomoc nízkopříjmovým domácnostem nejsou dostatečně financované. Nová zelená úsporám Light i bonusy pro bytové domy sice zůstaly zachovány, ale kvůli nízkému rozpočtu [pomůžou v nejlepším případě několika tisícovkám žadatelů](#). Optimální rozpočet Nové zelené úsporám by podle zkušeností z minulých let neměl být nižší než 10 miliard korun ročně.

Zároveň si Vás dovoluujeme upozornit, že předchozí **propad domácností do energetické chudoby byl významně zredukován relativně fungujícím dávkovým systémem**, který pomáhal finanční propady vykrýt. **Současný systém ale nastavuje energetické paušály výrazně niž, než je potřeba u domácností v ohrožení energetickou chudobou.** Systém by potřeboval být buď obecně navýšen, nebo alespoň regionálně zaměřen podobně, jako jsou zaměřovány normativy dávek na bydlení. Energetickou chudobu navíc zhoršuje absence dostupného bydlení v České republice a nestabilita nájemního bydlení, která omezuje možnost nájemníků a nájemnic pečovat o energetickou udržitelnost svého bydlení.

Vážený pane premiére, vážený pane ministře, **věříme, že se budete zabývat naším návrhem a pomůžete seniorům, samoživitelkám a rodinám s malými dětmi.** Závěrem našeho dopisu si Vás dovoluujeme ujistit, že naše expertky a experti jsou připraveni spolupracovat s Vašimi týmy na řešení energetické chudoby.

S pozdravem a přáním pěkného dne

Jiří Koželouh, programový ředitel Hnutí DUHA (kontakt: jiri.kozelouh@hnutiduha.cz, 723 559 495)

Barbora Bírová, ředitelka Platforma pro sociální bydlení (kontakt: barbora.birova@socialnibydeni.org, 728 428 534)